

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 sierpnia 2021 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Jarząbek

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 9 sierpnia 2021 r. w Warszawie

sprawy Z. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania Z. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 10 marca 2020 r. znak (...) (...)

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

W dniu 4 czerwca 2020 r. **Z. J.** złożył odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 10 marca 2020 r. nr (...). Uzasadniając powyższe odwołujący wskazał, że od kwietnia 2009 roku ZUS pobiera ze znacznie zaniżonych świadczeń kwotę ponad 300 złotych w drodze egzekucji administracyjnej nie informując ubezpieczonego, na czym rzecz oraz w jakiej wysokości ta egzekucja się odbywa. Odwołujący powołał się również na swoją trudną historię życiową, wskazując na liczne krzywdy, jakich doznał w trakcie służby wojskowej, ich skutki na tle jego stanu zdrowia oraz brak rozliczenia osób za to odpowiedzialnych, a ponadto przywołał liczne doświadczenia życiowe dotyczące zarówno jego osoby, jak i zmarłych członków jego rodziny (odwołanie k. 3-5 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 19 marca 2020 r. **Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.** wniósł o jego oddalenie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Uzasadniając swoje stanowisko w sprawie pełnomocnik organu rentowego wyjaśnił, że świadczenie emerytalne przysługujące odwołującemu podlega corocznej waloryzacji z dniem 1 marca, zgodnie z art. 88 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Na tej podstawie organ rentowy wydał skarżoną decyzję, na mocy której dokonał waloryzacji przysługującej odwołującemu emerytury uwzględniając wskaźnik waloryzacji określony w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 9 stycznia 2020 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz niektórych innych ustaw w wymiarze 103,56%. Ponieważ kwota podwyżki okazała się niższa od 70,00 zł, wysokość zwaloryzowanej emerytury ustalono poprzez dodanie do kwoty świadczenia minimalnej kwoty waloryzacji, w wyniku czego emerytury po waloryzacji wyniosła 1.649,56 zł (odpowiedź na odwołanie k. 6 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony Z. J. pobiera emeryturę od 2 maja 2004 r., tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego 60 lat. Świadczenie jest mu wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. na podstawie decyzji z dnia 13 maja 2004 r. na podstawie art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Do ustalenia wysokości

emerytury organ uwzględnił 32 lata i 3 miesiące okresów składkowych esy składkowe w wymiarze 32 lat i 3 miesięcy (pismo informacyjne ZUS z 07.04.2008 r. k. 41 a.r.).

Począwszy od 2010 roku, z emerytury Z. J. są dokonywane potrącenia z w ramach egzekucji administracyjnej wobec wierzycieli: (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty, (...) Agencji Mieszkaniowej (...) Oddział (...) oraz Bank (...) S.A. (wezwania do dokonywania potrąceń i pisma komornika: k. 73 a.r., k. 83 a.r., k.129 a.r., k. 151 a.r., k. 155 a.r., k. 159 a.r., k. 175 a.r., k. 181 a.r., k. 193 a.r., k. 203 a.r., k. 207 a.r., k. 223 a.r., k. 225 a.r.; zawiadomienia o potrąceniu ze świadczenia: k. 75-79 a.r., k. 133-135 a.r., k. 179 a.r., k. 185 a.r., k. 191 a.r., k. 233 a.r.; (decyzja ZUS z 15.03.2020 r. k. 71 a.r., z 15.03.2011 r. k. 103-105 a.r., z 03.03.2015 r., z 13.03.2018 r. – karty nienumerowane, akta rentowe).

Decyzją z dnia 10 marca 2020 r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. dokonał waloryzacji emerytury przysługującej Z. J. od dnia 1 marca 2020 r. na podstawie ustawy z 9 stycznia 2020 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach FUS oraz niektórych innych ustaw oraz ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS. W treści decyzji organ rentowy wskazał, że kwota świadczenia ustalonego na dzień 29 lutego 2020 r. w wysokości 1.579,56 zł ulega podwyższeniu poprzez pomnożenia przez wskaźnik waloryzacji w wymiarze 103,56% i wyniosła 1.635,79 zł. Ponieważ kwota waloryzacji jest niższa niż 70,00 zł, organ rentowy uwzględnił kwotę waloryzacji w minimalnej wysokości i w ten sposób ustalił wysokość emerytury na kwotę 1.649,56 zł. Ponadto organ rentowy wskazał, że do emerytury przysługuje dodatek pielęgnacyjny w kwocie 229,91 zł. Jednocześnie organ rentowy wskazał, że świadczenie ulega zmniejszeniu o składkę do urzędu skarbowego w wysokości 109,00 zł oraz składkę na ubezpieczenie zdrowotne wynosi łącznie 148,46 zł, w tym odliczana od podatku – 127,84 zł i odliczana z kwoty świadczenia – 20,62 zł. Ostatecznie organ ustalił, że wysokość świadczenia do wypłaty wynosi od 1 marca 2020 r. wynosi 1.622,01 zł (skarżona decyzja ZUS z 10.03.2020 r. – karty nienumerowane, akta rentowe).

Sąd Okręgowy ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie załączonych do akt sprawy dowodów z dokumentów, w szczególności akt organu rentowego. Wartość dowodowa dokumentów nie była kwestionowana przez strony, a Sąd mając na względzie ich treść uznał je za rzetelne.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie było niezasadne.

Na wstępie należy zaznaczyć, że w sprawach z odwołania od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych postępowanie przed sądem stanowi dalszy ciąg postępowania toczącego się wcześniej przed organem rentowym. W postępowaniu sądowym w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, które ma charakter odwoławczy i kontrolny, postępowanie dowodowe ogranicza się do sprawdzenia zgodności z prawem decyzji wydanej przez organ rentowy (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 października 2014 r., II UK 11/14).

Ze specyfiki spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych wynika, że kognicja sądu w danej sprawie zawsze wyznaczona jest zakresem rozpoznania zaskarżonej decyzji, gdyż sąd nie rozstrzyga o zasadności wniosku, lecz o prawidłowości zaskarżonej decyzji. W sprawie z odwołania od decyzji organu rentowego sąd pierwszej instancji kontroluje bowiem jej zgodność z prawem, a sąd drugiej instancji - prawidłowość rozstrzygnięcia sądu pierwszej instancji w odniesieniu do stanu rzeczy (faktycznego i prawnego) istniejącego w chwili wydania przez organ rentowy decyzji. W sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych przedmiot żądania jest określony treścią decyzji organu rentowego, od której odwołanie wszczyna postępowanie przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych. Treść decyzji organu rentowego wyznacza przedmiot i zakres rozpoznania oraz orzeczenia sądu pracy i ubezpieczeń społecznych (por. wyrok Sądu Najwyższego z 6 września 2000 r., II UKN 685/99; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 maja 1999 r., II UZ 52/99, z dnia 13 maja 1999 r., II UZ 52/99; wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 19 stycznia 2017 r., III AUa 303/16).

Przedmiotem zaskarżonej decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych była waloryzacja przysługującej odwołującemu emerytury. Zgodnie z art. 88 ust. 1-3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu

Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 291) emerytury i renty podlegają corocznie waloryzacji od dnia 1 marca. Waloryzacja polega na pomnożeniu kwoty świadczenia i podstawy jego wymiaru przez wskaźnik waloryzacji. Waloryzacji podlega kwota świadczenia i podstawa jego wymiaru w wysokości przysługującej ostatniego dnia lutego roku kalendarzowego, w którym przeprowadza się waloryzację. Jak wskazuje art. 89 ust. 1-3 i 6 tej samej ustawy wskaźnik waloryzacji to średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w poprzednim roku kalendarzowym zwiększony o co najmniej 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w poprzednim roku kalendarzowym. Wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych jest średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów albo średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, jeżeli jest on wyższy od wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów. Zwiększenie o co najmniej 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia jest przedmiotem corocznych negocjacji, w ramach Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych, przeprowadzanych w czerwcu, w roku poprzedzającym waloryzację. Wskaźnik waloryzacji ogłasza minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego w drodze komunikatu, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, biorąc pod uwagę wskazane wyżej wskaźniki i wysokość zwiększenia.

Powyższe zasady waloryzacji uległy częściowej zmianie w związku z nowelizacją ustawy emerytalnej dokonanej na podstawie ustawy z dnia 9 stycznia 2020 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 252). Zgodnie z art. 5 ust. 1-2 i 4 ww. ustawy w 2020 r. waloryzacja od dnia 1 marca polega na podwyższeniu kwoty świadczenia, w wysokości przysługującej w dniu 29 lutego 2020 r., wskaźnikiem waloryzacji ustalonym zgodnie z art. 89 ustawy zmienianej w art. 1, nie mniej niż o kwotę 70 zł. Waloryzacja podstawy wymiaru świadczenia z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych polega na pomnożeniu podstawy wymiaru świadczenia przez wskaźnik stanowiący iloraz zwaloryzowanej kwoty świadczenia z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i kwoty tego świadczenia ustalonej na dzień poprzedzający termin waloryzacji. W przypadku świadczenia niższego od kwoty najniższego świadczenia, do którego nie ma zastosowania gwarancja wysokości najniższego świadczenia, o której mowa w art. 85 ustawy zmienianej w art. 1, waloryzacja polega na podwyższeniu kwoty świadczenia w wysokości przysługującej w dniu 29 lutego 2020 r. wskaźnikiem waloryzacji ustalonym zgodnie z art. 89 tej ustawy.

W ocenie Sądu Okręgowego, Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. prawidłowo dokonał waloryzacji przysługującego Z. J. świadczenia. Wysokość zwaloryzowanej emerytury została ustalona według obowiązujących przepisów prawa, na podstawie prawidłowego wskaźnika waloryzacji. Jak wynika bowiem z komunikatu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 lutego 2020 r. w sprawie wskaźnika waloryzacji emerytur i rent w 2015 r. (M.P. z 2012r., poz. 177) wskaźnik waloryzacji emerytur i rent w 2012or. wynosi 103,56 % i taki też wskaźnik został zastosowany przez organ rentowy w zaskarżonej decyzji. Wskaźnik ten, stosownie do powołanych wyżej przepisów, został pomnożony przez kwotę świadczenia ustalonego na ostatni dzień 29 lutego 2020 r., tj. 1.579,56 zł, na skutek czego otrzymano kwotę zwaloryzowanej emerytury w wysokości 1.635,79 zł. Ponieważ kwota podwyżki była niższa niż 70,00 zł, to wysokość zwaloryzowanej emerytury ustalono poprzez dodanie do kwoty 1.579,56 zł kwoty 70,00 zł, co prowadziło do otrzymania kwoty 1.649,56 zł

Zaznaczenia wymaga fakt, że ubezpieczony wnosząc odwołanie od decyzji organu rentowego właściwie nie kwestionował przyjętego przez organ rentowy sposobu waloryzacji, nie podniósł również żadnych merytorycznych zarzutów dotyczących zaskarżonej decyzji.

Co więcej, ubezpieczony nie przedstawił żadnych okoliczności dających jakiegokolwiek podstawy do przyjęcia, że organ rentowy dokonał waloryzacji emerytury w sposób nieprawidłowy. Uzasadnienie odwołania, jak również składane przez ubezpieczonego w toku postępowania pisma procesowe zawierają obszerny opis doświadczeń ubezpieczonego z lat pełnienia służby wojskowej, jego przypadłości zdrowotnych i dolegających mu chorób, doświadczeń osobistych czy też losów członków jego rodziny, stanowią również obraz subiektywnego poczucia pokrzywdzenia odwołującego oraz odnoszenie się do kwestii religijnych, jednakże ze względu na przedmiot zaskarżonej decyzji organu rentowego nie sposób uznać tych informacji za istotne. Podobnie przedłożone przez odwołującego dokumenty, o których Sąd wspominał przy ocenie materiału dowodowego, jako nie dotyczące kwestii istotnych z perspektywy istoty sprawy, nie

dostarczyły żadnych podstaw do podważenia decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Okoliczności stanu zdrowia odwołującego, jego kariery zawodowej czy też posiadanych kwalifikacji nie miały bowiem wpływu na zasadność skarżonej decyzji, której istota skupiała się na dokonaniu obliczenia waloryzacji przysługującego odwołującemu świadczenia emerytalnego.

Jedyna kwestia, do jakiej Sąd w ramach niniejszego postępowania miał możliwość się odnieść, to podniesiona przez odwołującego okoliczność potrąceń dokonywanych z jego emerytury, przy czym Sąd zwraca uwagę, iż okoliczność ta znajduje odzwierciedlenie w materiale dowodowym zebranym w sprawie. Na marginesie Sąd zaznacza, że kwestia potrąceń podniesiona przez ubezpieczonego w odwołaniu znajduje podstawę w materiałach dowodowych zebranych w sprawie. Jak wynika z akt organu rentowego, wobec Z. J. od 2010 roku toczyły się postępowania egzekucyjne. Dokonywanie potrąceń z emerytury przez organ rentowy odbywa się na podstawie art. 139 ust. 1 pkt 5 w zw. art. 140 ust. 1 pkt 3 ustawy emerytalnej. Z kolei dokonywanie przez ZUS potrąceń z emerytury kwot tytułem składek na podatek dochodowy oraz składek na ubezpieczenie zdrowotne są zgodne z art. 34 ust. 1 i 4a ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1128), w myśl którego organy rentowe są obowiązane jako płatnicy pobierać zaliczki miesięczne od wypłacanych bezpośrednio przez te organy świadczeń (w tym emerytury), w tym kwotę składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Biorąc zatem pod uwagę, że ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, że organ rentowy prawidłowo dokonał waloryzacji pobieranej przez Z. J. emerytury, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji wyroku i oddalił odwołanie ubezpieczonego od skarżonej decyzji.